

»Pomagamo

tam, gde kaj

fali«

STR. 4

Od Žužine

krčme do piva

Kőbányai

STR. 5

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 9. januarja 2014 ☼ Leto XXIV, št. 2

Būdinci-Andovci, 4. januar: Trej kralov pohod

Z dobro volavv prejk bregavv in dolavv

»Na Goričkon več dobiš zaupston kak indrik za pejnze,« je pravo eden od pohodnikov, gda smo se pogučavali med pautjov o tom, kakšni so lidgé, kak so gostoljubni (vendégszerető) ali neigostoljubni po razni slovenski krajinaj. Tau gostoljubje šče ejkstra vela za Būdinczare, steri so letos tő z veseljom čakali tiste, steri so se na prvo soboto po Nauvom leti podali na malo več kak 12- kilometrsko paut od Būdinec do Andovec pa nazaj. Počakali so nas s toplimi pozdravi, lejpimi besedami pa domanjimi dobrautami, stere so spekle flajsne būdinske vertinje. Vcūj so ponidili čaj, kūjano vino ali kaj malo bole krepkoga, ka bi zavole mauči meli za na paut.

Po pozdravni besedaj in dobri željaj za leto 2014 člana upravnoga odbora KUD-a Budinci Vendela Žida, ml. se je kakšni 250 pohodnikov napautilo prejk būdinske gauške do najbolje sōverne točke Slovenije, od tam pa mimo mejni kamnov do nekdenesnje būdinske kasarne. Med njimi so bili Ljubljancarge, cejli avtobus pohodnikov, steri so za te pohod zvedli od vnukinje nekdenesnjoga būdinskoga školnika, bili so Mariborčani, Prleki, Prekmurci. Dobro je bilau videti Madžare iz Kőrmenda, steri se že par lejt vračajo v Būdice. Pohod so pa odkrili ništrni Varašanci tő

Prvi pohodniki so prispeli v Andovce

Počinek pri andovski domačiji

s pomočjo reklame na Mura-Raba Tv.

Na mesti nekdanje laktanje so nas s spejvanjom počakale domanje ljudske pevke pa glas harmonike. Po krajšom počinki, gda smo si malo kaj guntnili pa vgriznili, smo prišli na nekdenesnji mehki mejni pas (nyomsáv), pa smo že bili v andovskoj gauški. Kak je gauška sfalila, smo zaglednili andovsko domačijo, na dvuri pa člene Porabskoga kulturno-turističnoga društva, steri so nas čakali s pečenimi hrenovkami. Topla jed nam je trno dobro spadnila, ranč tak čaj ali vino, ka smo malo že bili trūdni. Dapa vedli smo, ka nas šče čaka zadnji frtau poti, stero so nam v Būdincaj polepšali z živimi jaslicami pa lejpim spejvanjom »lepšoga tala« Zgrablencov na kvadrat. Prijetno trūdne pohodnike je pri vaškom daumi čakala topla djūžina, druženje pa igranje Zgrablencov. Ništrnim se je nej vnauzalo eške zaplesati tő nej.

Būdinsko-andovski pohod je po zaslugi organizatorov – Kulturno-umetniško društvo Budinci, Porabsko kulturno in turistično društvo Andovci in Občina Šalovci – pá poskrbo za tau, ka je ta (ešče itak skriti) tau Slovenije pa Porabja spoznalo dosta lidi, steri bi brezi pohoda verjetno nikgar nej tū ojdli.

Marijana Sukič
Foto: K. Holec

Ljutomer: leto Franca Miklošiča je opomnilo, da so obletnice premalo

JEZIKOSLOVEC, KAKRŠNIH JE BILO MALO V EVROPI

Dr. Franca Miklošiča uveljavljeni strokonjaki uvrščajo med največje slovenske in evropske jezikoslovce 19. stoletja. Za uglednega rojaka iz Radomerščaka je Ljutomerska občina predlagala, da bi bilo v Sloveniji leto 2013 Miklošičevo leto, vendar Ljubljana za to ni imela posluha (z izgovorom o varčevanju), zato so prireditve ostale pretežno v Ljutomeru, s strokovnim sodelovanjem z mariborsko Univerzo, mariborskim regionalnim RTV-

Spomenik Francu Miklošiču so v Ljutomeru postavili leta 1926, na Dunaju, kjer je bil celo rektor univerze, pa trideset let prej.

centrom in Dunajem, kjer je ugledni Slovenec, jezikoslovec, rektor in vitez večino let živel in delal. Tudi po nestrokovni oceni je mogoče reči, da se pomembnih osebnosti, kakršni so bili tudi Franc Miklošič, ne bi smeli spominjati in jim dajati pozornosti samo ob obletnicah, marveč vseskozi, morda res manj intenzivno, vendar ne kampanjsko, kot se najpogosteje dogaja. Lanske slovesnosti ob 200-letnici rojstva so bile povezane tudi z nekaterimi dejanji, ki bodo na uglednega jezikoslovca opozarjala tudi v letošnjem in naslednjih letih. Pri tem ni najpomembnejša njegova skulptura sredi Ljutomera, ampak zlasti publikacije, ki so izšle ob jubileju: obsežna *Miklošičeva monografija*, dokumentarni film *Franc Miklošič - človek in znanstvenik*, pospremljen s slovensko-nemškimi tekstom, in faksimili iz njegove zapuščine ter knjiga *Pravljice iz Bukovine*.

Pokrajinskemu arhivu Maribor je uspelo pridobiti po-

memben del Miklošičeve zapuščine, ki so jo predstavili v Galeriji Anteja Trstenjaka. Celotna zapuščina, pravi ar-

hivski svetovalec mag. Jure Maček, še ni evidentirana. Največji del je ohranjen v rokopisni zbirki Avstrijske nacionalne knjižnice. Sicer pa so Miklošičevi dokumenti in dokumenti o njem na različnih koncih Evrope, od Dunaja do Novega Sada, Sofije, Moskve, Prage in tudi Budimpešte, in celo do Sankt Peterburga. Pokrajinski arhiv Maribor je z nakupom postal lastnik 746 dokumentov, ki se navezujejo na Miklošiča, del družinskega arhiva so njegovi potomci namreč razprodajali starinarjem, kar je po naključju opazil zgodovinar Walter Lukan in odkupil večji del materiala.

Dokument trajne vrednosti je tudi dokumentarni film *Človek in znanstvenik*. Tekste, ki spremljajo dokumentarec in so prevedeni v nemški jezik, so napisali Franc Čuš, dr. Miran Puconja in mag. Jure

Maček, ki je pripravil tudi faksimile dokumentov o Miklošiču. Dokumentarni film, s tekstom, prebranim v nemškem jeziku, so predvajali tudi na prireditvi na Dunaju, kjer je bila ravno tako slavnostna akademija v čast uglednega Slovenca. Ljutomerska gimnazija, ki se je izjemno izkazala s počastitvijo spomina na uglednega rojaka, je založnica *Pravljic iz Bukovine*, (Bukovina se razteza čez romunski del Moldavije in Ukrajine), ki jih je skozi raziskovanje romskega jezika v izvirni obliki in medvrstičnim prevodom v latinski jezik zapisal Franc Miklošič. Iz latinščine je pravljice prevedla Klauđija Sadar, iz nem-

Urednica knjige *Pravljice iz Bukovine*, ki jih je skozi raziskovanje romskega jezika v izvirni obliki in z medvrstičnim prevodom v latinski jezik zapisal Franc Miklošič, je Andreja Časar, iz latinščine pa jih je prevedla Klauđija Sadar (prva z leve).

ra več kot stoletni biser prehajajočih in prelivajočih se motivov, svet simbolov, prepovedi, tipizacije ali enodi-

menzionalnih junakov ter preprostega jezika... Pred nami pa se prav tako razpira stoletni biser bolečine, zapisan brez olepševanj ali prirejanj, z lingvistično na-

Dr. Marko Jesenšek, urednik Miklošičeve monografije, ki na blizu 500 straneh osvetljuje delo enega najpomembnejših svetovnih jezikoslovcev 19. stoletja.

tančno roko. Takšne so tudi prenesene v slovenski prostor - necenzurirane.«

Ljutomerska gimnazija je tudi založnica *Miklošičeve monografije*, za katero je razprave prispevalo skupaj 25 avtorjev, 6 pa le povzetke, iz Avstrije, Češke, Makedonije, Bolgarije, Madžarske, Poljske, Hrvaške, Nizozemske in Slovenije, urednik skoraj 500 strani obsežnega zbornika je dr. Marko Jesenšek, dekan Filozofske fakultete v Mariboru. Ravnatelj gimnazije Zvonko Kustec pa je poudaril, da Miklošičeva monografija »ni le znanstveni dokument nikoli izrabljenega in vedno aktualnega jezikovnega brezčasja, ki je namenjen lingvističnim sladokuscem ali izbranim raziskovalcem jezika, ampak omogoča tudi širši javnosti vpogled v Miklošičevo jezikovno delavnico«. Večina sodelujočih v zborniku se je zbrala tudi na mednarodni znanstveni konferenci. Razprave, ki se dotikajo Slovencev v Porabju in na av-

strijskem Štajerskem, so pripevale Marija Bajzek Lukač in skupaj dr. Zinka Zorko in Anja Benko. Štajerski Slovenci so majhna narodnostna skupnost v Republiki Avstriji ob meji z Republiko Slovenijo. Ob popisu prebivalstva leta 1991 so našli nekaj več kot 1500 Slovencev, vendar kljub členu 7 avstrijske državne pogodbe iz leta 1955 nimajo dvojezičnih šol in far tako kot na Koroškem. »Na zahodu od Laaken - Mlak proti vzhodu do Schlossberga - Gradišča govorijo koroško podjunsko narečje, v okolici Lučan - Leutschah severnoštajerski kozjaški govor in v Radgonskem kotu panonsko prekmursko narečje.« Položaj prekmurščine v Miklošičevem času - v senci jezikovnih nacionalizmov, je naslov razprave Marije Bajzek Lukač. Avtorica obravnava vprašanje jezikovne zavesti pri Jožefu Košiču (madžarski jezikovni nacionalizem), položaj Slovencev na Ogrskem po letu 1867, odnos Imreta Avgustiča do prekmurščine in madžarščine, jezikovni koncept evangeličanskih pisateljev v 19. stoletju in Janoš Kardoš za obnovo prekmurščine. V Zaključku je zapisala: »Glavne poudarke madžarskega jezikovnega nacionalizma je mogoče razbrati iz Košičevega uvoda, v prevod madžarske slovnice. Agustič je v Budimpešti izdajal slovenski časopis, v katerem je tudi sam poudarjal pomen poznavanja madžarščine, zato je tudi sam napisal madžarsko slovnico. Janoš Kardoš in prekmurški evangeličani pa so vztrajali pri svojem starem prekmurskem jeziku in niso iskali poti do osrednjega slovenskega knjižnega jezika.«

ERNEST RUŽIČ

KO KAMEN SPREGOVORI PRED NAŠIMI OČMI

Kamen je bil že od prazgodovine likovno sredstvo oblikovanja. Upravičeno lahko rečemo, da gre pri tem materialu za to, da z malo likovnega okrasja lahko nastanejo veličastni in neminljivi izdelki. Naravni materiali, med katerimi je tudi kamen, omogočajo našemu vidu, da predrejo njegovo površino in nas prepričajo o svoji resničnostni snovi. Ti materiali kažejo tako svojo starost in zgodovino kot tudi zgodbo o svojem nastanku in zgodovino človeške rabe. Kot že vemo, vsaka snov živi v razvoju s časom, patina obrabe pa ji daje žlahtno izkušnjo časa.

V zgodovini je izreden primer, da se umetnost v večtisočletnem življenju neprestano vrača nazaj k svojim začetkom. Že iz prazgodovine se nam v 4. tisočletju pred Kristusom predstavi egipčanska umetnost, razvita v vseh svojih priznanih značilnostih, ki jih nikoli ni izgubila, temveč jih samo razvija dalje in vodi do največje tehnične in estetske dovršenosti. Do neke mere zamre šele po več kot tritisočletnem življenju, v 3. stoletju po Kristusu. Celo v svojih zadnjih izdihljajih še vedno dehti iz svoje duše in oplaja helenistično, rimsko in celo najnovejšo umetnost. Njeno bistvo je namreč zgrajeno iz kamna. In ima svoje življenje.

V današnjih in v preteklih časih je bil kamen, v naši deželi še posebej izrazit akter v kraških in v primorskih domovih, ki so zasuti z njegovo govorico ter s samo geološko zgodovino. Kamen nosi svoje sporočilo, ima svoje življenje in svoj žar. Zelo je veličasten. Morda ravno zaradi barve. Ali pa zaradi različnih barv, ki so že same po sebi, brez pretiranega oblikovanja stavbni okras.

V Vipavski dolini pogosto naltimo na tako imenovani izvoren robni način gradnje, ki poleg strnjnosti omogoči neprestano prilagajanje potrebam bivanja in dela ter postopno oblikovanje obzidanega,

delno ali popolnoma zaprtega dvorišča – borjača. V strnjeni arhitekturi domačij, pokritih s plitvimi korčnimi strehami, med katere se pomnik razvoja tu in tam zareže v starejša strma in s kamnitimi škrlami krita streha, izstopajo dimniki. Ti označujejo odprta ognjišča, ki

Kraška hiša

so v sestavi kuhinje – glavnega bivalnega prostora.

Arhitektura prave primorske pokrajine pa ima v primerjavi z drugimi slovenskimi krajinami izredno enotno podobo. K enovitosti pa spet prispeva kakovosten avtohtoni kamen. Iz domačega kamna – krednega apnenca – so ustvarjeni zidovi hiš in konzole, ki nosijo iz ena-

G.L. Bernini, Trg sv. Petra v Rimu

kega materiala oblikovane plošče zunanjih hodnikov. Tukaj so še kamniti stebrički, stopnice in okvirji fasadnih odprtín.

Kakovostni kamen pa v tej pokrajini ni samo določal in usmerjal gradnje, ampak je postopoma postal tudi izrazno

sredstvo likovnega plemenitstva. Ravne in trikotne preklade, stebri, sklepni kamni in drugi sestavni deli vidno poudarjenih členov so likovno poudarjeni z izvornim kamnoseškim okrasjem, napisi, znamenji in podobami. Kamnoseške mojstrovine, ki lepšajo in krasijo, poleg

kamnoseškega znanja prav tako izpričujejo umetniško nadarjenost preprostega ljudstva. To je s svojo dejavnostjo v času baročnih likovnih meril doseglo v stavbarstvu in kiparstvu vrhunec svojega razvoja in se na tem področju povzpelo do odličnih dosežkov. Mnogi kiparji namreč pravijo, da je kamen zahteven material, ki

ima svojo težo in težnost, je za tistega, ki se z njim nekaj časa druži, nepozaben partner.

Če uberemo pot proti Brkinom, se srečamo z veličastnimi cipresami, oljkami in mandljevci. To so drevesa, ki so imela že v antiki veliko in razvito simbolično

bogastvo in ki nam naznanjajo bližino morja ter predstavljajo pokrajino, poseljeno že zdavnaj pred našim štejetem. Mnoga po slemenih, po pomolih ali pod vrhovi hribov oblikovana naselja so v nekem času izginila. Nastala so nova, vendar vedno s poudarjeno obrambno vlogo, v enakem materialu in po istih gradbenih načelih. To so vasi, podobne majhnim mestom, nekoliko odmaknjene od morja, čeprav do sem še vedno sežejo tako topli kot hladni morski vetrovi. Te hiše tukaj so večinoma dvonadstropne ter naslonjene druga ob drugo; njihovo obličje in s tem mnoge značilne gradbene in oblikovne prvine pa so zaznamovane z mehkim kamnom, flišnim peščenjakom.

Kamen je naravni material; ima vrsto lastnosti, ki se jih ne d spoznati drugače kot z dolgoletno ročno obdelavo. Brez tako pridobljenih izkušenj tudi strojna obdelava kamna ne more biti uspešna. Stroj kamnoseku olajša delo in mu prihrani čas, vendar je na koncu le roka kamnoseka tista, ki izdelku da končno obliko ter eleganten videz. Uporaba ročnega orodja je temeljno znanje vsakega kamnoseka. Izbrani kamen najprej grobo obdela, mu da osnovno obliko, nato pa s postopnim odzemanjem materiala in vedno bolj fino obdelavo izdelke dokonča. Kdor dobro obvlada ročno obdelavo, lahko celo na površini kamna izdela ornament ali izkleše napis. Zelo nadarjen kamnosek lahko sodeluje tudi s kiparji pri izdelavi spomenikov. Posebno zahtevna kamnoseška dela so restavratorski posegi na spomeniško zaščiteni stavbni dediščini. En sam nepremišljen udarec lahko naredi neprecenljivo škodo. Zato je pri tem opravilu potrebno vrhunsko znanje ročne obdelave.

Če omenim zgolj dva umetnika svetovnega slovesa, ki sta ustvarjala v kamnu, gotovo ne morem mimo zmagoslavne italijanske renesanse z Michelangelom na čelu ter doživeto

okronanega baroka z G. Lorenzom Berninijem. Čeprav je bil Michelangelo pomemben arhitekt, je bil predvsem kipar. Ustvarjal je v marmorju in s tem ko je obvladal popolnost človeške anatomije ter poznavanje človeških kriz, je iz obojega ustvaril pretresljivo izrazno moč upodobljenec. To je med drugim izraženo prav pri njegovem Mojzesu in Sužnjih, ki krasijo velikansko grobnico Julija II. v cerkvi San Pietro in Vincoli v Rimu. Ena od anekdot celo pravi, da ko je Michelangelo končal kip Mojzesa, naj bi udaril s kladivom po njegovem kolenu ter zavpil: »Zakaj ne govoriš z mano?« Arhitekta in kiparja Berninija pa so bolj mikala dela večjih razsežnosti in po njegovi meri je bilo prav gradbišče Svetega Petra v Rimu. Uredil je trg pred samo baziliko. Gre za velikanski zaprti prostor eliptične oblike, obrobljen s četvernim nizom 284 stebrov in 88 pilastrov. Zasnoval jih je kot namig na materinske roke Cerkve, ki sprejemajo množico vernikov – seveda vse v kamnu!

Vse kamnite stavbe in njih ornamenta nosijo v sebi svojevrstno veličastnost in poseben patos. Veličastnost, ki je lastna le kamnu. Kamen vpeljuje poseben odnos tudi do prostora. Glede na oblikovanje lahko vnaša vanj umirjeno tradicionalno občutje ali pa avantgardnost moderne arhitekture. Priljubljenost kamna izhaja iz tega, da v odnosu do prostora ustvarja tudi svojevrsten občutek do narave. Kamnite površine preprosto navdihujejo ljudi k iskanju vedno novih podrobnosti v njegovi edinstveni strukturi.

In neka stavba, ki jo oblikuje kamen, ni zgolj cilj sama po sebi, ampak uokvirja, tvori, oblikuje, daje pomen in omogoča naše pozitivno naravnano življenje. Arhitekturni prostor je živi prostor in tak prostor omogoča naše pozitivno sobivanje z materialom samim – v danem primeru s kamnom.

Mojca Polona Vaupotič

OD SLOVENIJE...

Zakon o davku na nepremičnine

S prvim dnem novega leta je začel veljati zakon o davku na nepremičnine, ki nadomešča dozrajšnje nepremičninske dajatve. Davek, ki bo nadomestil davek od premoženja, nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč, pristojbino za vzdrževanje gozdnih cest in davek na nepremičnine večjih vrednosti, bo za letos odmerjen na presečni datum 1. april. Stanovanjske nepremičnine, v katerih ima zavezanec stalno bivališče ali so oddane v odplačni najem, bodo obdavčene s stopnjo 0,15 odstotka, nerezidenčne nepremičnine pa s stopnjo 0,50 odstotka. Za nepremičnine, vredne več kot 500.000 evrov, bo za del nad to vrednostjo stopnja zvišana za 0,25 odstotne točke. Za stanovanjske nepremičnine bo za leto 2014 davčna osnova 80 odstotkov posplošene tržne vrednosti, za leto 2015 90 odstotkov te vrednosti, nato pa 100 odstotkov vrednosti. Davka so oproščene med drugim nepremičnine za javno infrastrukturo, sakralni objekti, diplomatska predstavništva, nepremičnine humanitarnih organizacij. Davek se bo polovično delil med državo in občinami.

Skupni priliv davka naj bi na letni ravni znašal okoli 400 milijonov evrov.

Vlada podpira Türkovo kandidaturu

Vlada se je seznanila z namero nekdanjega predsednika republike Danila Türka, da kandidira za generalnega sekretarja Organizacije Združenih narodov (OZN). Pri tem ga vlada podpira. Danilo Türk je leta 1992 postal prvi veleposlanik Slovenije na sedežu OZN-a v New Yorku, kot slovenski veleposlanik pa je v letih 1998 in 1999, ko je bila Slovenija nestalna članica Varnostnega sveta, dvakrat predsedoval temu organu. Takratni generalni sekretar OZN-a Kofi Annan je Türka leta 2000 sicer imenoval za svojega pomočnika za politične zadeve, to funkcijo pa je opravljal več kot pet let. Aktualnemu generalnemu sekretarju OZN-a Ban Ki Moonu poteče drugi petletni mandat konec leta 2016.

»Pomagamo tam, gde kaj fali«

Temperatura je tistoga zadvečerkavušno dosta pod nulo bila, gda so se pri gasilskom domi na Gorenjom Siniki začnili zberati prostovoljni gasilci (fajbekarge) z vesi pa eške iz Sakalauvec pa z Dolenjoga Senika. Za en malo so tá prišli župan najveške porabske vesnice *Gábor Ropoš*, dva predstojnika Združenja slovenskih poklicnih gasilcev pa *Tinka Bunderla* iz Gornji Petrauvec, štera je sploj dosta pomagala pri tom, ka so porabski gasilci dobili 108 nauvi pa núcani zaščitni gvantov (védóruha).

»Kauli letošnjoga maja so nas gorpoiskali, pa nam ponidili gvante za gasilce. Najoprvin sem nej dau valati, ka za telko penez gvante dobimo, vej edna takša garnitura košta više 1.000 euronov. Pravo sem si, če dobimo deset, je v redi. 16. avgustuša so me pozvali pa pravli, ka pridejo poglednit, kama dajo gvante. Nejs s praznimi rokami prišli, včasik so gvante tó pripelali. Tau je biu najveški dar za domanje gasilce, včasik

penez nej meli, ka bi tau küpli za naše gasilce.« Prejden dolenjesinčarski fajbekarov *Tamás*

Sloveniji sploj dobro sodelujejo profesionalni pa prostovoljni gasilci. Mi vsikdar pomagamo

daum za mentalno betežne mlajše, djenau zdaj pa je akcija v Sloveniji, tudi mi smo del vas', v šteroj pomagamo edno šaulo zidati. Aktivni smo bili v Srbiji pa Makedoniji, zdaj smo prišli v Porabje. Pomagamo tam, gde kaj fali.«

Gvanti do za dober núc v Porabji. »Če je avtomobilska ali ovaška nesreča, če je požar, so sploj dobre obleke. Če trbej vanej delati, cisterno vlečiti ali vodau pumpati, je ranč tak leko fajn ponücamo. Eške bole, če je sploj veuki mraz« - je biu veseli sinički župan *Gabor Ropoš*.

Porabski gasilci so trnok veuki dar dobili od svoji profesionalni kolegov iz Slovenije. Vsi pa gnako mislijo: aj té gvante s kem več núcajo na vajaj pa s kem menje v pravi akcijaj.

-dm-

Porabski pa slovenski gasilci na Gorenjom Seniki po predaji zaščitni gvantov

Treiber je tapravo: »Mi mamu v vesi 33 prostovoljni gasilcov, dobili smo 20 gvantov. Trnok smo radi, ka mo je leko núcali, gda de najbolje trbelo. Na gnauk je v akciji 6-7 gasilcov.«

Porabski fajbekarge so gvante dobili od Združenja slovenskih poklicnih gasilcev, predsednik organizacije *Jani Podrepšek* je na Siniki povódo, ka so z vesel-

mo svojim kolegom, aj baukšo opremo (felszerelés) dobijo« - je eške tapravo *Jani Podrepšek* pa cujda: »Naša organizacija je pomagala v Bosniji postaviti

Iz Sakalauvec je zaščitne gvante simbolično prejkvzejo *Pišti Majcan*

so začnili gorprobavat« - je to mačo sinčarski župan pa dale gučo: »Tau ne vzeemo prejk samo za sebé, liki aj Sakalauveci pa Dolenji Senik ranč tak dobijo. Če do v Števanovci pa na Verici gasilsko društvo meli, njim tó damo.«

V imeni PGD Sakalauveci je od profesionalni kolegov iz Slovenije gvante prejkvzeu predsednik *Štefan Majcan*: »Sploj smo veseli, dobro bi pa bilau, če bi je nej trbelo núcati. Mi bi telko

djom pomagali kolegom na družogj strani grajnec: »V Sloveniji má takše gvante praktično vsikšo prostovoljno društvo pa vküj je prišlo dosta núcani oblek tó. Pomagali smo v prekmurski Gornji Petrauvcaj, gde so nam gučali od Porabja. Prejk smo prišli pa poglednili, ka tui rejsan nega gvantov. Zatok smo se odlaučili, ka podarimo 108 kompletov.« Tau vse vküper košta blüzi 60.000 euronov, so povóдали slovenski donatorge. »V

SPOMENIK BRANITELJEM NA TRGU ZMAGE

Na pobudo Mestne občine Murska Sobota so ob 26. decembru, dnevnu samostojnosti in enotnosti, na Trgu zmage odkrili spominsko obeležje vsem, ki so se leta 1991 borili za samostojno Slovenijo.

Župan mestne občine *Anton Štihec* je na slovesnosti posebej poudaril, da je pomnik postavljen vsem, prav vsem braniteljem, ki so sodelovali v vojni v Sloveniji. Enako je poudarjal tudi slavnostni govornik *Anton Krkovič*, ki je izpostavil, kako pomembno za zmago je bilo sodelovanje med teritorialno obrambo, policijo in vsemi državljanami in državljanji. Govornika sta pomen enotnosti poudarjala zaradi zapleta, ki je nastal, ko so v Zvezi veteranov vojne za Slovenijo zvedeli, da bo na slovesnosti sodeloval nekdanji načelnik manevrske strukture narodne zaščite *Anton Krkovič*, čeprav je bilo dogovorjeno, da bo osrednji govornik le župan mestne občine. Zato se vetrani odkritja tudi uradno niso udeležili. Kakorkoli: obeležje, ki simbolizira tankovsko oviro, je postavljeno v neposredni bližini pomnika rdečearmejcu in partizanu - monumentalnega spomenika, po katerem je prepoznavna Murska Sobota.

eR

Koncerti s svetov mešov

Mešani pevski zbor ZS Avgust Pavel z Gorenjoga Senika so pozvali spejvat v Gornje Petrovce pa na Dolenji Senik. Badva koncerta sta bila 22. decembra. V Petrovcaj se je začnila sveta meša v 10-oj vöri, stero so služili domanji župnik Dejan Horvat, steri so nas lepau pozdravili. Po meši se je cerkev napunila z našimi adventnimi in božičnimi pesmimi. Cerkev je nabito puna bila, verniki so nam spejvanje zahvalili z velikim aplavzom. Gospod župnik so vsakšomi pevci dali lejpi Marijanski stenski kalendar,

Na grobi nekdenesnje članice zbora, Irene Barber

steromi smo sploj radi bili. Zahvalili smo se za te lejpi dar, ka je tau tó spomin na sveto mešo, stero smo leko poslušali pri niji. Po koncerti so nas pogostili, v gostilni smo se družili z njnimi cerkvenimi pevci, gde so se dale čüle svete pesmi, stero smo vküper spejali.

Zadvrečerka smo šli zraven na Dolenji Senik, kama nas je po-

Sveta meša in koncert sta bila v kulturnom daumi, ka cerkev na Dolenjom Seniki obnavlajo

zvala slovenska samouprava spejvat k dvojezični meši, stero je služo domanji župnik Tibor Tóth. Najprvin smo šli na cintor, na groba Gabora Lazara in naše dugoletne pevke Irene Barber, vužgali smo njima svejčce, zmolili Boga in vsakomi spopejvali eno pesem. Sveta meša je bila 30 dni po smrti Gabora Lazara. Po konci meše smo njemi zapeli pesem V nebesih sem doma. Po meši je tü tó biu adventno-božični koncert, telko lidi je bilau, kelko sem ešče tü nej vidla. Vse tau je bilau v kulturnom daumi, ka cerkev popravljajo, obnavljajo.

Po koncerti so nas pogostili, smo se pogučavali pa spejvali našomi členi, steri je dva dni pred tejm srečo Abrahama, je biu 50 lejt star. Lepau se zahvalimo g. župniki Tibori Tóthi za sveto mešo, slovenski samoupravi za pozvanje pa pogostitev. Želejmo njim v nauvom leti vnaugo veselja, uspehov, mir in zdravje.

V imeni MePz A. Pavel, Vera Gašpar

Od Žužine krčme do piva Kőbányai

Vse se je tak začnilo, ka je našo društvo (Porabsko kulturno in turistično društvo Andovci) decembra v Otkovci eden stari ram razmatavalo, šteroga lastnik je nin v Meriki. Istino, nam je drügo nej trbelo, samo črpnje smo nücali, ka je ešče tam kaj ostalo, so odpelali drügi. Črpnje smo že

ko dolanapišem.

V lejtaj 1800 so pivo že industrijsko začnili delati, pa k tauma je najbaukšo mesto Kőbánya bilau, zato ka so tam meli globoke zvrtene stüdenca pa zamanice za hlajenje piva. Prva pivovarna je bila Pivovarna Kőbánya, stero so leta 1855 ustanovili, pa leta 1862

1869. leta je Haggenmacher Henrik iz Švajca ustanoviu pivovarno Haggenmacher Kőbányai-Budafoki

cejlak dola do strejšnic pobrali, gda je nekak eden plej vöpotegno s streje. Že fejst ridjavi je biu, dapa zato tü pa tam so se kakšne liture (črke) vidle. Gda smo te plej malo dolaspucali z rokami, te se je že vse dalo prešteti, ka je za nas velko presenečenje bilau. HAGGENMACHER, KŐBÁNYAI és BUDAFOKI sörgyárak védjegy je pisalo, na srejdi pa eden grb, gde edna ženska nika v rokej drži. Tau smo znali, ka fejst stari zaščitni znak za pivo mora biti, dapa kak je tau sé prišlo, tau smo že nej znali. Dapa dja sem tau nej mogo pomiriti, doma od starišov pa v Otkovci sem začno spitavati, če kaj znajo od tauga rama. Tak sem te zvedo, ka v tau rami je gnauksvejta, ešče pred drügo svetovno bojno, krčma bila, stera se je tak zvala, ka Žužina krčma. Meni je tau malo čüдно bilau, zato ka od te krčme sem ešče nikdar nikanej čüjo. Tau sem te že bar znau, kak je te zaščitni znak taprišo, dapa tau sem nej brodo, ka ta znamka ka Kőbányai je te že tó bila. V drügom stopaji sem na interneti te Haggenmacher zaščitni znak začno iskati, pa tak sem te zvedo tau zgodbo, ka zdaj vam na krat-

go je dolaküpo z Avstrije starejši Antal Dreher. Edna drüga firma, steri so tó pivo küjali, je bila Barber pa Klusemann, je leta 1867 edno delniško družbo naprajla z imenom Prva madžarska pivovarniška delniška družba. V tej delniški družbi je največ delnice eden bogati lastnik mlina Henrik Haggenmacher emo, steri je ovak bijo iz Švajca doma. Leta 1910 je vöstaupo iz te družbe pa svojo pivovarno napravo v Budafoki. Za volo tauga, ka sta se te dve bogate družine kak Dreher pa Haggenmacher med seuv podiploma ženile, leta 1933 so iz dve delniški družb edno naprajli z imenom Dreher-Haggenmacher - prva madžarska delniška družba. Tak zdaj te že razmejm, kak je taprišla ta tablica pa zaka na njej piše, ka Haggenmacher pa tau ka Kőbánya-Budafok. Po intreneti sem dosta taši zaščitni znakov vido od te firme, dapa taše, kak go mi mamó, sem nej najšo. Zdaj ešče tau čaka na nas, ka niši kejpi poiščemo pa te obnovimo naš zaščitni znak, pa te če v Andovce pridete, si ga leko poglednete.

Karči Holec

... DO MADŽARSKE

Uspešna madžarska zunanja politika

Lani je bila uspešna madžarska zunanja politika, kajti diplomacija je dosegla napredek na vseh pomembnih področjih, ter ji je uspelo negirati večino napadov na državo, je povedal zunanji minister János Martonyi v intervjuju za MTI. Za največji uspeh si šteje rezultate na področju srednjeevropske politike oz. sodelovanja s sosedomi. Pred Madžarsko je t. i. srednjeevropsko leto, kajti v letu 2014 bo država vodila Srednjeevropsko pobudo (SEP), od julija pa tudi Višegrajsko skupino. Srednja Evropa je tudi zaradi zunanje trgovine pomembna za državo, je izpostavil zunanji minister, kajti 30 odstotkov madžarskega izvoza je usmerjen v države Srednjeevropske pobude.

Martonyi je izjavil, da v odnosih s sosedomi obstajajo sporna vprašanja, ki »jih ne pometamo pod preprogo«. Odnosi so spremenljivi, velikokrat odvisni od tega, kakšna vlada je na oblasti pri sosedah. Država je lani največ napredka dosegla v odnosih s Srbijo, posebej na področju nacionalne politike. S Slovaško so določeni napredki na gospodarskem področju in pri odpiranju novih mejnih prehodov, pogovori pa so neuspešni glede dvojnega državljanstva Madžarov na Slovaškem.

Madžarski gripeni bodo varovali tudi slovenski zračni prostor

Zaščito slovenskega zračnega prostora v okviru zveze Nato zagotavlja Italija z lovskimi letali, od začetka leta pa jo bo tudi Madžarska s svojimi lovskimi letali gripen švedske izdelave. Politična namera o tem obstaja že dalj časa, za konkretno izvajanje je potrebno odpraviti še nekaj administrativnih preprek, je pisalo v dnevniku Magyar Nemzet. Od leta 2015 bodo madžarska vojaška letala prevzela tudi varovanje zračnega prostora baltskih držav, ki nimajo lastnih letalskih sil. Madžarska bi to nalogo izvajala v obdobju med letoma 2015 in 2018.

Milivoj Roš

Vsigdar je sejdo na svojem mestu. Vsigdar je prišo ta nut v krčmou, ka bi si leko vöro po njem ravno. Najprva si je naroučo eden špricer, ga pomalek piu, dokejč je nej na sto prišo drugi špricer. Potejm je gor stano vsigdar gnako, vsigdar je gnako pravo:

»Na, zbugom mi ostante! Dem nazaj delat.«

Tou je bila njegva šega že lejta pa lejta, že deset pa deset lejt. Ge sam toga majstra spozno, gda je več nej najbolje mladi biu. Brž sva si simpatičniva gratala, sledi že skur nikšne fejle pajdaša. Depa, nigdar sva nej na »ti« bila. Leko zavolo spoštüvanja ali pa zakoga drugoga volo. V tisto krčmou sam prišo vsikši petek ranč v tistoj vöri, gda si je majster čas vzeu za svojo pijačo, za svojiva dva špricera. Pa je vsikši petek gnako bilou.

»Dober den, boug daj,« sam se poklono cejlou krčmi, gda sam nut stoupo. »Boug daj, majster! Vi pa ste si malo pauzo vzeli, ka si spočinete,« sam se samo njemi poklono. Njegve žive oči so ške bole svekle gratale, prva je vcejlak naraji vedo prajti vsigdar gnako: »Ja, žena mi je dopistila, aj si dva špricera spidjem. Ka pa gospoud, so znouva malo es k nam prišli?«

Tak je bilou vsikši petek tam nin med poudnevom pa eno vöro popoudnevi. Kak bi se navčila, kak bi se zgučala, ka je leko samo tak pa nikak ovak nej. Pa je tou tak vövidlo, ka na tistom mestu za

stolom leko sedi samo un pa niške drugi nej. Leko pa ka so domanji lidge vedli, gda majster pride, pa so njemi mesto dali. Pa pri edni lidaj je takša šega gé, ka v domanjoj krčmej vsikši za stolom svojo mesto ma. Ne pounim, če sam gdasvejta za njegovu sto doj vsedo. Vsigdar sam stau za šankom skrak njegovoga stola pa sva se tadale zgučavala. Včasi je takšo tō bilou, ka mi je un kakšo pijačo plačo ali pa ge njemi.

»Ne vejim, če leko? Žena mi je samo dva špricera dopistila spiti,« je vövidlo, kak bi se šalo.

Tak sva pejški šla tadale, tadale so lejta tō šla. Edno lejpo toplo gesen je znouva od naja petek prišo. Kak vsigdar gnako:

»Dober den, Boug daj,« sam se poklono cejlou krčmej.

»Boug daj, masjter! Vi ste si malo pauzo vzejli, ka si spočinete,« sam se njemi poklono.

»Ja, žena mi je dopistila, ka si dva špricera spidjem,« je škeu tadale name po staroj šegi pitati, depa, eden možakar za šankom ga je dola stavo.

Bole na rejdku je ojdo v krčmou, depa, najšo se je tam, ka se je nut zmejšo v naja spouved: »Majster, vej pa dun nete prajli, ka vi ženo pitate, če leko dete na špricer. Tou vi komi drugomi gučite!«

V krčmej je smrtna tiüča gratala, kak bi go neške vrezou. Majster je samo naraji ta pogledno, v tisti kraj z nevörvanim možkim.

»Ge svojo ženo vsigdar pitam, če leko dem na špricer ali dva,« je odmejvo njegovu ledeni glas.

»Takšo ge vam ne vörvlem, takši možki, kak ste vi...« je nej zgotouvo do kraja.

Majster je s cejlou svojim tejlom pomalek gor stano. Skur črna senca se je po-

Vövtegnjene vüje

tejnola od njegovoga stola do možakara za šankom. Brezi rejči je njegovu visko, plečato tejlou pomalek šlou ta na konec šanka. Nika je nej pravo, v tiüči se je samo čülo, kak tisti na trdi slino požejra. Čakali smo. Ka smo čakali? Čakali smo, ka njemi nika napravi, njemi kaj spotere, zobe vövdari ali kaj takšnoga. Depa, nika od vsega toga je nej bilou. Samo ga je s cejlo pesnico prijou za vüjou pa njemi jo stisno. Tak krepko je tou napravo, ka je tisti samo gekno pa skur poklekno. Tak se je z njegovu vüjou v rokej obrno pa pomalik šou prejk cejle krčme do dveri. Tisti možakar pa vred njega ceji prignjeni skur po kolenaj. Majster je eške vsigdar biu tiüma kak riba, samo možakarovo stonjanje se je čülo. Že sta venej bila. Tam venej sta na lejvo zavinoula. Vsi smo šli za njima, eške krčmar je püsto krčmo odprejto. Tak smo šli kak kakša procesija: naprej vözrvanani majster, pod njim trpeči možakar, za njima pa vsi drugi iz krčme. Gvüšno, ka smo se spitavali, ka pri vragej se ma zgoditi. Takšo je eške niške nej vido. Nejsmo se na glas zgučavali, stra nas bilou, ka kaj naupek

ne napravimo, ne povejmo. Procesija je pomalek šla že eno dvejstou mejtrov. Nika nej tak vövidlo, ka se brž stavimo. Prignjeni kak kakši stari kriplin s püto na rbtu je pri vsikšom stopaji gekno, majster ga je vsigdar eške bole krepko stisno. Njegvi stopaj pa je biu gnako dugi, gnaki v vsejm. Tam, kak ena mala pout zavine s poštijou, se je za grajko postrašena tetica tak brž križala, ka je skur vöter grato. Procesija pa je šla tadale. Že smo gvüšno naprajli pou kilomejtra, gda majstrova nouga stoupi doj s poštijou. Že smo bili pod njegovim ramom. Više gor na brgej je biu. Zdaj smo si že brodili, kama demo, kam se süče procesija kak kakša velka kača. Tam na dvouri ga je najkrepše stisno, ka je že cvilo.

»Žeeeeeeenaaaaaa!!!! Žeeeeenaaaaa,« je majster djau na cejli glas. »Žeeeeenaaaaa, geeee ojdiiiiiiiš?!«

Odmejvalo je dokejč se je nej z gouške čülo, kak neške nebesko silo ma. Aj mi majstrova gospa ne zamejri, depa, rejsan se je čülo, kak bi kakšna kusta stvar lejtal zmejs med drejvami.

»Ka pa raščiš?! Vej pa vejš,

kama sam šla,« je že bila venej s košarom, punim grbanjov pa lisičic.

Majster ga je eške gnouk stisno za vüjou, ka je srmak skur düšo püsto.

»Žena, povej, sam te pito če leko dem na eden ali dva špricera?« je biu njegovu glas zdaj bole mili pa topeu.

»Ti, sumar stari, vej me tou vsikši den pitaš, ka zdaj o tejm trbej gučati,« je v nevouli strosila z glavou.

Majster je pogledno srmačeka, ga eške gnouk krepko stisno za vüjou pa njemi vcejlak naraji pravo:

»Vidiš, ka majster ne laža?!« Potejm njemi je spüsto vüjou,

se obrno, kak nika ne bi bilou pa nazaj v krčmou, procesija pa za njim. Tam smo tadale pili vsikši svojo pijačo pa smo se tak držali, kak bi se spoj nika nej zgodilo. Tistoga možakara sam več nigdar nej vido v tistoj krčmej. Nin za tri lejta sam ga v ednoj drugoj krčmej, daleč od tiste njegovu nesrečne, srečo. Gledou sam ga, ga gledou bole od daleč pa vse bole gvüšen biu v tou, ka je njegovu lejva vüja vekša od tiste druge. Tak se mi je vidlo, kak bi vövtegnjena bila.

Zveza Slovencev na Madžarskem
vas vabi na

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT

ki bo v nedeljo, 12. 1. 2014, ob 14.30 uri
v cerkvi na Gornjem Seniku.

Nastopajo cerkveni zbori iz Prekmurja in Porabja

Prisrčno vabljeni!

DVA NA POTAČI PA EŠKE EDEN KCUJ

Potač ali pa biciklin, če škete, je napravljeni za enoga človeka. Depa, dva se na njem tō leko pelata koulakvrat. Tretji že bole žmetno kcuju k dvema sede. Najboukše je gé, ka skrak njega dé. Tak je mali Lajči vsigdar mogo bole brž ojditi za potačom, na sterom sta sedjla pa poganjala malo vejškiva Barbara pa Sini.

Mali Lajči se je brezi kakše velke vole na dvouri presta-po es pa ta. Nikšnoga poš-tenoga dela si je nej najšo. Eške njegvi pes Herkules je biu nut v svojoj kučici. Un je tō brezi vole samo tak ta ležo. Za eden čas sta se na dvej potačaj pripelala Bar-bara pa Sini. Cinkala sta prva sta sploj prišla do Laj-čijovoga rama, samo aj vej, ka se pelata. Čakala sta, ka de mali Lajči po svojoj staroj šegi za njima bejžo. Depa, nika takšnoga se je nej zgodilo. Mali Lajči je samo v eden kamen brsno

pa njiva sploj nej pogled-no. Barbara se je z Sinijon na paktrejgeri tadale pela-la. Mama pa ata sta svojga sina gledala vō na okno. Nejsta vedla, zakoga volo je takši brezi vole. »Vejš ka, draga žena? Mi, starejši pa vejški smo tō takši gé, ka takši den brezi vole više nas pride,« si je brodo ata. »Samo tou je gé, ka človek nigdar ne more vedeti, če de takši den trpo eden ali pa dva dneva.« »Ti vejš trno naoupak bro-diti pa gučati. Eden den leko samo eden den trpi

pa nej dva dneva,« se je smedjala mama.

Mali Lajči pa se je venej nej smedjau. Na sousedov dvour je krava prišla. Njiva krava, kak je šegou mejla koulak ojditi. Trbej prajti, ka je maloga Lajčija lepou poglednola. Un pa je njou sploj nej lepou pogledno. Nej samo tou, eške koriu se je z njou.

»Ka je krava, ka me gledaš? Eške si nej človeka vidla?« Krava pa ga je eške tadale lepou gledala. Lajči pa njou nazaj eške bole čemerno.

»Pravo sam ti, krava zmej-šana, ne glejda me tak,« se je že zdeyro na njou. »Eške malo me gledaj pa ta prejk stoupim.«

Pa kak je pravo, tak je na-pravo. Šou je ta na souse-dov dvour, ka de se tadale koriu s kravo. Zdaj pa tak! Vsi vejmo, ka je krava nej

Sousedova krava

pes. Depa, leko skur takša kak pes samo nagnouk grata. Pa tak je bilou s tou sousedovo kravo. Kak je mali Lajči na dvour stou-po, ka de se z njou tadale koriu, se je zgoudilo.

»Muuuuuuuuuuuuuu,« je djala krava pa se že zagna-la nut v maloga Lajčiva.

»Ka to gé? Vej si pa ti nej bik, ti si krava. Ka se zaga-njaš,« je najprva nej vōrvo svojim očam.

Depa, že tak včain je več nika nej spitavo. Več je nika nej spitavo, liki je z nogami kak najbolje brž začno bejžati. Tak brž je, vejn, eške nigdar nej šlou. Kak bi pa ovak bilou, vej je pa krava bila včasim zar za njegvo zadnjo.

»Krava, dola se stavi, ti si nej bik gé,« je zmejs eške leko pravo, depa, krava ga nej poslušala.

Mali Lajči je od velke nevou-le nej več bejžo po poštiji. Bole je leto kak pa bejžo. Tam nin za tri minute je že Barbaro pa Sinija zgra-bo. Pa nej samo zgrabou. S kravo zar za seuv je že pred njiva prišo. Kakoli je Brabara klačila pedale, nej je Lajčija pa kravo mogla zgrabiti.

Tam daleč sta se stavila. Leko, ka je krava zmantra-na gratala ali pa oba nagnouk. Kakoli že, vcejlak pomalek sta prouti večeri prišla vsikši na svoj dva-ur. Mali Lajči pa je že vedo prajti ka:

»Geste takši den, ka leko bole brž dem od biciklina. Ja, samo dobro kravo mor-am meti, pa de kak naj-bole brž.«

Miki Roš

Tradicionalna pobožična ekskurzija mladih iz Prekmurja in Porabja

27. decembra, kakor je že skoraj tradicija, je Klub prekmurskih študentov spet organiziral pobožično ekskurzijo za svoje člane in za nas, člane Sekcije mladih Porabcev.

To leto je naša destinacija bila Graz/Gradec v sosednji Avstriji. Cilj - kot je seveda vsakega našega srečanja - je bil, da mladi prekmurski in porabski Slovenci preživimo krasen dan skupaj, se malo družimo in se malo pogovarjamo, seveda slovensko, med seboj.

Odšli smo na izlet dopol-dne, okrog desete ure iz Monoštra in smo bili v Gradcu že ob pol dvanaj-stih. Malo manj potovanja letos, vendar enako razpo-loženje kot lani.

Ko smo prispeli v Gradec, smo dobili malo prostega časa, in sicer smo preživeli nekaj ur v nakupovalnem centru Seiersberg, hodili

smo malo po trgovinah, smo - predvsem punce

v lokalni restavraciji. Po kosilu smo nadaljevali izlet

na reki Muri, potem pa smo pogledali mesto tudi

glavnemu trgu mesta, kjer se nahaja tudi Mestna hiša. Tam smo se dogovorili spet za malo prostega časa, eni so šli malo na kuhano vino ali vročo čokolado, drugi po trgovinah v tej zadnji uri našega izleta. Okrog sedme ure pa smo že odšli na pot domov.

Lahko iskreno rečem v ime-nu vseh udeležencev izleta, da smo res uživali ta dan v Gradcu, ki ni daleč od Po-rabja, vendar kljub temu ni vsak dan, da ga obiščemo. Ta izlet je bil zelo lep konec leta 2013 in smo z dobrimi spomini lahko začeli leto 2014.

Najlepša hvala vsem orga-nizatorjem, Klubu prekmurskih študentov, da smo se lahko tudi mi udeležili izleta, in šoferju, da smo varno prispeli domov.

Anamarija Bedič,
članica Sekcije
porabske mladine

Prekmurski in porabski študentje v Gradcu (Murinsel)

- uživali v pobožičnih raz-prodajah in smo postali že zelo lačni do pol treh, ko smo skupaj pojedli kosilo

v centru mesta, kjer smo se sprehajali po čudovito okrašenih ulicah, obiskali smo majhen umetni otok

s ptičje perspektive, z gra-da. Po slikanju prelepega razgleda in kratkem spre-hodu z grada smo šli proti

ŠKOFIJSKA GIMNAZIJA ANTONA MARTINA SLOMŠKA MARIBOR

Na šoli je poudarek na graditvi dobrih medsebojnih odnosov, vzgoji moralnih vrednot in duha. Dijaki imajo občutek, da niso le številka, temveč individualna oseba, profesorji so prijazni. Šola organizira veliko zanimivih dejavnosti: animatorstvo, misijonski in zgodovinski krožek, socialno delo, pevski zbor, dramsko skupino, prostovoljno delo in Slomškov knjižno-knjižnični klub. Vsako jutro so veseli duhovne misli in letnih duhovnih srečanj. Lahko se pohvalijo tudi z dobrimi rezultati na maturi in inovativnima oddelkoma.

V isti zgradbi kot je gimnazija, sta tudi dijaški dom ter glasbena in baletna šola, ki še nudita prosta mesta.

**petek 14. 2. 2014
ob 9.00 in ob 15.00**

**sobota, 15. 2. 2014
ob 9.00**

Več informacij:

svetovalka Alenka Tarkuš, prof.
tel.: 059 092 215
<http://www.slomskov-zavod.si/index.php/domov-gimnazija>

DIJAŠKI DOM ANTONA MARTINA SLOMŠKA

Mladostna srednješolska leta so lahko zanimiva, igriva, inovativna, kreativna, pustolovska... Se sprašuješ kje? V dijaškem domu Antona Martina Slomška v Mariboru. To je kraj, kjer je poleg učenja, lepih sob in udobnih postelj, priložnost za številne interesne dejavnosti: šport, glasba, likovno in dramsko ustvarjanje, prostovoljstvo... in številne druge dejavnosti: ples, miklavževanje, božičnica, pikniki, zanimivi gostje, duhovni dogodki, ekskurzije... Pa seveda prijatelji in cimri iz vseh koncev in krajev.

Če prideš v srednjo šolo v Maribor, DOBRODOŠEL v našem dijaškem domu.

Kontakt: DIJAŠKI DOM ANTONA MARTINA SLOMŠKA

Vrbanska cesta 30, 2000 Maribor,

<http://www.slomskov-zavod.si/index.php/domov-domovi>

Kontaktna oseba: Lidija Hamler, ravnateljica, tel.: 059 092 500

RTV SLO **PETEK, 10.01.2014, I. SPORED TVS**
6.05 KULTURA, 6.10 ODMEVI, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.35 FIRBCOLOGI, 11.55 SVETO IN SVET: KNJIGA KNJIG, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 TARČA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.50 ALEKS IN GLASBA, RIS., 15.55 GREGOR IN DINOZAVRI, RIS., 16.05 MOJA SOBA, RESNIČNOSTNA ODVAJA, 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.20 DOBRA URA, 18.30 INFODROM, 18.35 ANGELINA BALERINA, RIS., 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 NOVA DVAJSETA, SLOV. NAD., 20.30 SLOVENSKA POLKA IN VALČEK 2014, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 POLNOČNI KLUB: ŠAH IN ŠPORT, 0.15 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.05 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.30 INFO-KANAL

PETEK, 10.01.2014, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP!, 8.50 INFODROM, 9.00 OTROŠKI KANAL, 10.15 DOBRA URA, 11.35 DOBRO JUTRO, 14.10 BIATLON - SVETOVNI POKAL, 15.55 SKRIVNOSTI GLASBE: PRVIČ, GLASBENO-DOKUMENTARNA SERIJA, 16.20 NA OBISKU, 16.45 MOSTOVI - HIDAK, 17.15 GOLDMAN SACHS: BANKA, KI VODI SVET, DOK. ODD., 18.10 OSMI DAN, 18.45 KNJIGA MENE BRIGA, 19.05 TOČKA, 20.00 S TREVORJEM MCDONALDOM ODKRIVAMO ANTILE, DOK. SER., 20.45 SODOBNA DRUŽINA, AMERIŠKA NANIZANKA, 21.10 URA, ANG. NAD., 22.00 NADZORNIKA, KOPRODUKCIJSKI FILM, 23.35 SKRIVAJ, FRANCOSKI FILM, 0.50 TOČKA, 1.40 ZABAVNI KANAL

SOBOTA, 11.01.2014, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.10 ODMEVI, 7.00 OZI BU, RIS., 7.02 MODRA KRAVA, 7.05 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO: V GORE, ODVAJA ZA GLUHONEME, 7.15 BINE: PISMONOŠA, ODVAJA ZA GLUHONEME, 7.35 BINE, ČUVAJ PARKA, RIS., 7.55 ŽVITI ČRVIČKI, RIS., 8.00 STUDIO KRIŠKRAŠ, 8.25 KULTURNI BRLOG, 8.29 ŽIVALSKA ZGODBE: VOHLJAJOČI PUJSKI, 8.30 RIBIČI PEPE, ODVAJA ZA OTROKE, 8.50 VELIKI PRIJATELJI, OTR. SER., 9.00 FIRBCOLOGI,

ODVAJA ZA OTROKE, 9.25 NAJ SE PREDSTAVA ZAČNE, DOK. FILM, 9.40 BIZGECI, RIS., 9.45 MALE SIVE CELICE, 10.30 INFODROM, 10.50 IZGUBLJEN V AFRIKI, DANSKI FILM, 12.20 MOJA SOBA, RESNIČNOSTNA ODVAJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.25 TEDNIK, 14.20 PRAVA IDEJA!, 14.50 NA LEPEŠE, 15.15 ALPE-DONAVA-JADRAN, 15.50 KULTURNI VRHOVI MESTOM, DOK. SER., 16.20 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 NA VRTU, 17.40 ČLOVEŠKI PLANET, DOK. SER., 18.30 OZARE, 18.40 VSE O ROZI, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 SLOVENSKI AVTO LETA 2013, 21.20 ŽIVLJENJA TOMAŽA KAJZERJA, SLOV. NAN., 22.10 POROČILA, 22.40 POLJE KRVI, ŠKOT. NAD., 23.40 OZARE, 23.50 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 0.40 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.00 INFO-KANAL

SOBOTA, 11.01.2014, II. SPORED TVS

7.40 TARČA, 9.00 UMETNI RAJ, 9.30 OSMI DAN, 10.25 ALPSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 12.40 ZIMA JE ZAKON, MAGAZINSKA ŠPORTNA ODVAJA, 13.25 ALPSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 14.20 NORDIJSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 17.40 BIATLON - SVETOVNI POKAL, 19.30 ŠPORTNI IZZIV, 20.00 ROMEO IN JULIJA, BALET, 21.20 KABARET, AMERIŠKI FILM, 23.10 SOBOTNA GLASBENA NOČ: THE ROLLING STONES - RESNICA IN LAŽI, 0.00 ZABAVNI KANAL

NEDELJA, 12.01.2014, I. SPORED TVS

7.00 ŽIV ŽAV, 10.00 NEDELJSKA MAŠA, PRENOS IZ ŽUPNIJE VIDEM-DOBREPOLJE, 10.55 PRISLUHNI MO TIŠINI, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA: JEŽUSOV KRST, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.25 SLOVENSKA POLKA IN VALČEK 2014, 14.45 SLOVENSKI VODNI KROG: MUTSKA BISTRICA, DOK. NAN., 15.20 MULAN, AM. FILM, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 PESEM JE - VITA MAVRIČ, 17.30 VESNA, SAMO, HIPERBOLA ... SPOMINI ČAPOVIH UČENCEV, 18.40 PRIHAJA NODI, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.00 BLAST: 15. DEL: POSADIMO DREVO, DAN. NAD., 21.05 INTERVJU, 21.55 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA, DOK. SER., 22.05 KERAMIKA IZ ČASA RIMLJANOV, DOK. ODD., 22.40 POROČILA, 23.05 ALPE-DONAVA-JADRAN, 23.35

DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 0.25 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 0.55 INFO-KANAL NEDELJA, 12.01.2014, II. SPORED TVS

7.40 SLOVENSKI MAGAZIN, 8.10 SLOVENCJI PO SVETU: POGOVOR Z 7.30 GLOBUS, 8.00 ALPE-DONAVA-JADRAN, 8.35 TURBULENCA, 9.20 ALPSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 11.10 BIATLON - SVETOVNI POKAL, 11.35 NORDIJSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 12.40 ALPSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 14.20 NORDIJSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 16.30 BIATLON - SVETOVNI POKAL, 17.40 ROKOMET - KVALIFIKACIJE ZA SVETOVNO PRVENSTVO (M): SLOVENIJA: UKRAJINA, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 GLASBENI VEČER, 21.35 CITY FOLK - OBRAZI MEST: MEXICO CITY, 22.00 RDEČI KMERI - VPRAŠANJE PRAVIČNOSTI, DOK. ODD., 23.20 AGAPE, KRATKI FILM, 23.40 BELI ZAJEC, TV-IGRA, 0.30 ZABAVNI KANAL

PONEDELJEK, 13.01.2014, I. SPORED TVS

6.20 UTRIP, 6.35 ZRCALO TEDNA, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.35 VELIKI PRIJATELJI, OTR. SER., 10.45 INFODROM, 11.00 ZIMSKE: OTON ŽUPANČIČ IN MIROSLAV KOŠUTA, ODPETA POEZIJA, 11.10 MOJA SOBA, RESNIČNOSTNA ODVAJA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.35 POLNOČNI KLUB: ŠAH IN ŠPORT, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 TRNOVO ROBIDOVJE: POLETNA ZGODBA, RIS., 16.10 STUDIO KRIŠKRAŠ, 16.35 KULTURNI BRLOG, KULTURNE NOVIČKE, 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.20 DOBRA URA, 18.30 INFODROM, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 PLATFORMA, 23.35 KNJIGA MENE BRIGA, 23.55 SLOVENSKA JAZZ SCENA, 0.55 DUHOVNI UTRIP, 1.05 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.55 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.25 INFO-KANAL

PONEDELJEK, 13.01.2014, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP!, 8.05 INFODROM, 8.20 ZIMSKE: OTON ŽUPANČIČ IN MIROSLAV KOŠUTA, ODPETA POEZIJA, 8.30 MOJA SOBA: DIJAŠKI DOM TAVOR, RESNIČNOSTNA ODVAJA, 8.55 OTROŠKI KANAL, 10.15 DOBRA URA, 11.35 DOBRO JUTRO, 14.10 TOČKA, 15.05 INTERVJU, 15.55 S TREVORJEM MCDONALDOM ODKRIVAMO ANTILE, DOK. SER., 16.55 DOBER DAN, KOROŠKA, 17.25 PRAVA IDEJA!, 17.55 ROKOMET - EVROPSKO PRVENSTVO (M): SRBIJA: POLJSKA, 19.50 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 20.00 DEDIŠČINA EVROPE: GOETHE, NEMŠKI FILM, 21.40 JACK TAYLOR: DUHOVNIK, IRSKA MINI-SERIJA, 23.10 TOČKA, 0.00 ZABAVNI KANAL

TOREK, 14.01.2014, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.10 ODMEVI, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.35 STUDIO KRIŠKRAŠ, 11.00 KULTURNI BRLOG, KULTURNE NOVIČKE ZA OTROKE, 11.05 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO: V GORE, ODVAJA ZA GLUHONEME, 11.15 BINE: PISMONOŠA, ODVAJA ZA GLUHONEME, 11.35 NAJ SE PREDSTAVA ZAČNE, DOK. FILM, 12.15 PLATFORMA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 STUDIO CITY, 14.20 OBZORJA DUHA: JEŽUSOV KRST, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.50 NELI IN CEZAR, RIS., 16.00 DINKO POD KRINKO, RIS., 16.05 DRAGI DOMEK, RIS., 16.10 RIBIČI PEPE, ODVAJA ZA OTROKE, 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA, 17.20 DOBRA URA, 18.30 INFODROM, 18.40 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 ŽIVLJENJA TOMAŽA KAJZERJA, SLOV. NAN., 21.00 PRILETNI PARAZIT ALI KDO JE MARKO BRECELJ?, DOK. FILM, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 GLOBUS, 23.35 INTERVJU, 0.25 POSEBNA PONUDBA, 0.40 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.30 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.55 INFO-KANAL

TOREK, 14.01.2014, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP!, 8.55 NAJ SE PREDSTAVA ZAČNE, DOK. FILM, 9.10 INFODROM, 9.20 OTROŠKI KANAL, 10.15 DOBRA URA, 11.35 DOBRO JUTRO, 14.20 SLOVENSKI AVTO LETA 2013, 15.40 GLASNIK, 16.20 MOSTOVI - HIDAK, 16.50 KERAMIKA IZ ČASA RIMLJANOV, DOK. ODD., 17.35 ALPSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 18.40 SLOVENSKI VODNI KROG, DOK. NAN., 19.05 TOČKA, 19.50 ŽREBANJE ASTRA, 20.00 TOČKA PRELOMA, 20.35 ALPSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 21.35 NA UTRIP SRCA, 21.35 SKRIVNOSTI GLASBE: ODVISNOST IN TIŠINA, DOK. SER., 22.00 VSI SO VENCJI VEJLI - JANEZ DOVČ IN BOŠTJAN GOMBAČ, 22.05 LIPICANCI - JANEZ DOVČ, BOŠTJAN GOMBAČ IN METOD BANKO, 22.15 SEVER, NORVEŠKI FILM, 23.30 TOČKA, 0.15 ZABAVNI KANAL

SREDA, 15.01.2014, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.10 ODMEVI, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.35 RIBIČI PEPE, ODVAJA ZA OTROKE, 10.55 PEPI VSE VE O LUTKAH, POUČNA NANIZANKA, 11.55 PRILETNI PARAZIT ALI KDO JE MARKO BRECELJ?, DOK. FILM, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 TEDNIK, 14.20 GLOBUS, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 ODVAJA ZA OTROKE, 15.50 MALE SIVE CELICE, 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA, 17.20 DOBRA URA, 18.30 INFODROM, 18.40 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.05 FILM TEDNA: DRAGULJ, ITALIJANSKI FILM, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 ODKRITO, 23.55 TURBULENCA, 0.25 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.15 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.40 INFO-KANAL

SREDA, 15.01.2014, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP!, 8.50 OTROŠKI KANAL, 10.15 DOBRA URA, 11.35 DOBRO JUTRO, 14.30 TOČKA, 15.25 PESEM JE - VITA MAVRIČ, 15.40 VESNA, SAMO, HIPERBOLA ... SPOMINI ČAPOVIH UČENCEV, 16.45 GLASNIK, 17.15 EVROPSKI MAGAZIN, 17.40 MOSTOVI - HIDAK, 18.10 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 18.35 NA VRTU, 19.00 TOČKA, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.10 ROKOMET - EVROPSKO PRVENSTVO (M): FRANCIJA: POLJSKA, 21.45 ZIMA JE ZAKON, MAGAZINSKA ŠPORTNA ODVAJA, 22.15 ŠPORTNI IZZIV, 22.45 KUHNJA ZA DUŠO, NEMŠKI FILM, 0.20 TOČKA, 1.10 ZABAVNI KANAL

ČETRTEK, 16.01.2014, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.35 MALE SIVE CELICE, 12.00 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 12.25 NA VRTU, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 ODKRITO, 14.20 SLOVENCJI V ITALIJI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 BELA: NOVA PRIJATELJICA, RIS., 15.55 ADI V VESOLJU, RIS., 16.00 VSE O ROZI, RIS., 16.10 FIRBCOLOGI, ODVAJA ZA OTROKE, 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.20 DOBRA URA, 18.30 INFODROM, 18.40 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 DOSJE, 20.55 POGOVORNA ODVAJA, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 OSMI DAN, 23.35 PANOPTIKUM, 0.30 UGRIZNI MO ZNANOST, 0.45 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.35 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.55 INFO-KANAL

ČETRTEK, 16.01.2014, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP!, 8.50 OTROŠKI KANAL, 10.15 DOBRA URA, 11.35 DOBRO JUTRO, 13.55 SLOVENSKI VODNI KROG: MUTSKA BISTRICA, DOK. NAN., 14.25 BIATLON - SVETOVNI POKAL, 15.45 ČLOVEŠKI PLANET, DOK. SER., 16.35 TOČKA PRELOMA, 17.05 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA, DOK. SER., 17.25 NORDIJSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 19.15 ŽREBANJE DETELJICE, 19.20 UMETNOSTNO DRSANJE - EVROPSKO PRVENSTVO, 21.55 SKRIVNOST EDWINA DROODA, ANG. NAD., 22.50 IZGANSTVO, ANGLEŠKA MINI-SERIJA, 0.15 TOČKA, 1.05 ZABAVNI KANAL

Zveza Slovencev na Madžarskem | Novice | Programi, prireditve

Zveza Slovencev na Madžarskem
Magyarországi Szlovének Szövetsége

Zveza Slovencev na Madžarskem

Gárdonyijeva 1
9970 Monošter/Szentgotthárd
Telefon: 00 36 94 380 208
00 36 94 552 596
E-pošta: info@zveza.hu

zveza.hu

www.porabje.hu

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić

Naslov uredništva:

H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;

e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:

TISKARNA KLAR
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za
javno upravo in pravosodje (KIM) ter Urada RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15
1174 7068 2000 1357 0000 0000,
SWIFT koda: OTPVHUHB